

Dân lao-động

DEPT. LEGAL
• PROSECUTION •
ME9921

người tội nhưn thua nợ. Thổ thì
trước độc lập nước. Bốn ngày nay
hết nhĩ ở cái ốc, cái mui của
những nhà chi sĩ trước, nhưn đi
về chầu tại nhà chi sĩ này.

Còn An-Giát-Lô-ren từ khi bị
 nước Đức chiếm giữ, thì trong
 nước Pháp bắt đầu giờ thì lòng
 một lòng cố kết, lo trả thù người
 Đức, để lấy lại tình lại. Nay hai
 nước Pháp, thật nhờ
 một lòng cố kết của người Pháp
 mới.
 Chỉ có nước Thanh-lãng, nước
 Cô-ca-si và nước Tulech-két-tăng.
 nước thì được độc lập, nước thì
 được tiếng-bang, cốt nhờ cái chủ-
 nghĩa thì giới của người Nga.
 Trong việc đời thật đã ghê thây!
 Trăm năm thế sự cuộc cờ,
 Phải chăng nên để trong to làm
 gương.
 Trong gương các chi sĩ nước
 Bô, mà tôi bởi hồi cảm khái.
 Trong gương nhơn dân nước Pháp
 mà lòng tôi nổi giận đang dâng
 Trong người lại ngấm đến ta
 Gặp cơn biến cố nước nhà sao

Bây giờ ta trông ở chi sĩ tu
chúng? Hay là ta trông ở nước
Pháp chúng?

Tôi còn nhớ ông Tổng-thống
Huê-kỳ (Wilson) có nói: « Sau khi
đánh được, sẽ cho các dân tộc
gần hèn được tự do tự trị. » Nhưng
sau khi chiến thắng rồi, các nước

Trên-tiền, An-dự đã đòi phen
 lại mặt 2 Hết, cũng không có
 cuộc chiến đấu: việc gì, nói lủi
 rồi lại dấn lui, dấy các liệt cừu nư
 thật đã tỏ bày ra đó

Lại còn nhô quan Sarraut ta c
 1: 6 Giáp cho 6 Mầu quốc - sau
 khi chiến thắng, chỉ dấy ơn to
 Than ôi! mấy mươi vạn tinh
 binh, mấy mươi ngàn quốc tr
 thành ta về, chỉ còn lại 100

Nhưng mà thôi, trông làm gì
trông thêm mỗi mắt, trông người
nào bằng trông ta, vẫn hất ch

đổ đầy, ta bồi đắp dần thành một
sức chung, thế là được tự do bình
đẳng, thế giới hòa bình có ý
sướng hơn.

HOA-LAM.

Ông Ninh nói: « Tôi không biết
chỉ hết » cũng phải
Tôi có viết một bài trong báo
« Đông-dương Diễn-dàng » (L.

Tribune Indochinoise) lời thề tay, mà nói rằng ở 'Củ-chi' và Cầu an-T' tượng có xảy ra nhiều việc dâm

loạn đánh làng, nó xưng ông Ninh là chủ nó, nhưng tôi dọ hỏi kỹ càng ra, tôi có viết vào báo rằng không có lý ông Ninh can thiệp vào máy

Tóm lại, ông Ninh không có lần đầu bạn ấy. Bạn ấy không có lần

quốc-sự. Bọn ấy làm đến tới hạn
thời có. Có lẽ một bọn nào khác lập
bộ « Cao-vọng-thanh-niên » mà
ở một thềm thềm không ra mới rõ

Ông Ninh không có đánh cái Nền ở Bến-lức
Ông Ninh ở yên không có làm chi

Nay bắt tội ông, giam cầm ông
ở bộ kia thôi mất hết chơn lý và
sống bình. Ông Ninh có thể kiện lại
bộ kia vụ cáo ông.

Nhưng không cần chỉ phải như thế mới rõ ông vô can. Lấy lòng cộng bình mà xét thì rõ rõ khác hẳn hẳn. Ông Ninh uống nước !

Phải thả ông Ninh ra. Phải phạt
bọn kia về tội khuấy rối trong làng
thời mới đứng sự thật.

BÁI THỨ TƯ

Tại sao họ ăn uống cực khổ
đầy như vậy mà họ sống lâu? Có
phải nhờ cái phước dư của chủ đất
mà họ được vậy không?

Nói chuyện vậy chứ có nhờ phước
dư của ai đâu?

Thật sự là họ nhờ làm lụng mỗi
ngày, gần cốt họ nỗ nang, họ
ngoài đồng, thú cái khí trong sạch,
nên cái thân thể họ được mạnh mẽ
mà sống lâu, chứ không nhờ cái

Nhưng ta nên xét lại cái việc
sanh hoạt bất kỳ như thế nào
thì trước hết cho ta biết rằng

chủ đề nên so sánh cái học sun-
sương của mình với học cực kh
của đầu họ động, mà th
người khôn kho. Phải biết rằng mìn
như họ mình mới có tiền, mới c
lạ. Tôi đây cũng như họ mới c
giao mà an. Huống chi các ngài nh
họ mới có BẠC mà xai? Cái tĩn
cảnh đau đớn như thế, xin ai là k
có lương tâm nên xét lại.

Dàn từ điển chữ Hán của người
thiếu học, không ai chỉ giáo cho

lương một đũa lộn lộn dưới bàn, trổ
lâm, chơn dĩ, cái thán thĩ, đũa mưng
chất gió, cực nhọc nhủi đũa, cẩu cẩu
không thời không đũa mưng. V
quố đố, nên không nhủi là mưng c
cái quyền tam dân, có cái phẩm qu
lâm người. Vì dốt mà không biết r
cô luật lệ V dốt mà không biết p
quyền của mình rằng đũa bao nhi
tới đầu là cùng, cái quyền của ngư
khác tới đầu là hết. Người mà kh
biết quyền của mình, không biết l
của người, thời biểu làm sao khôn

bị người khôn lành họ chuyển cho
bê theo bộ máy chiến lược bộ ấy
Tốt lắm mà chiến đấu này ch
đồng-bào hiểu rõ rằng dân-tà-diễn x
mày chịu sự thiệt thòi rất nhiều.
một phạm chí diễn làm quyền cũ
phong phú ít.

Dân-tà-diễn muôn đất của chủ di
có qua trên nước; hoặc có làm t
thiên số lửa đại là máy trừ gian, đ
có giấy làm tang. Như vậy, đ
hết lửa của dân-tà-diễn làm ra, là c

Tôi thường thấy, bỏ lời khinh
chỉn, chủ-diễn cho người nhà ra
ngoài ruộng mà giữ lúa. Tôi nghĩ
lúa thật chín rồi, người nhà ra
chúng cho tá-diễn gặt, đập; n
dòng dờ số lúa tá-diễn thâu. Còn
nhiều ít chỉ thôi để lại cho tá-di

Tôi nói đây là phản động trong cử
điền hay làm thế ấy, cho tôi có bị
nhiều ông chủ-điền không có làm
trái phép như vậy. Một là họ có bị
luật, hai là họ có lòng công chán
nhờn đức.

Tôi nhắc cho ông đọc tới đoạn này vì
tôi báo lại mà nói lớn tiếng rằng : « *Có
thông sao nhiều chuyện qu. N
như nó đó, thì dõ cho quân ta đi
ăn cướp nó giặc lào mình nó bả
rồi nó nói thật mùa sao? Nó
thông sao, thì dõ cho quân ta đi* »

không sớm chặn lửa tại nguồn
rừng, thì lửa đến nó có dòng chảy
mình đâu ».

Bý áy cũng vậy. Tôi cũng biết
có nhiều người là-điền lén bán bả
lúa, không đủ trả cho chủ.

Song đó là số ít. Đối với bọn á-
chủ-điền có phép chặn lửa.

LÊ-TRUNG-NHĨA
(Còn nữa)

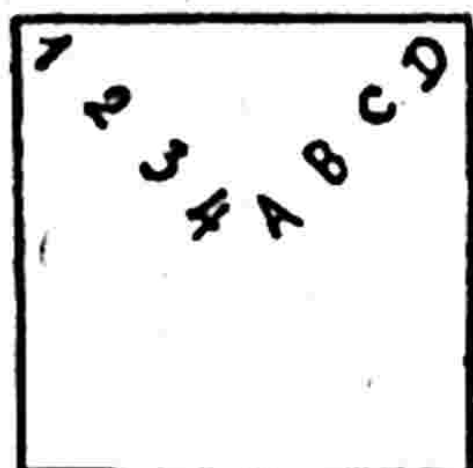
100

Câu đố của Đ. N. N.

Báo Đ. N. N. hay nói quốc sự, nhưng thỉnh thoảng cũng phải nói chuyện vui để giải trí cho chư quý độc giả.

Vậy Bôn báo mở ra cuộc đố này, ai giải trúng sẽ thưởng một tháng báo.

Bài đố đăng luôn nửa tháng trong 6 kỳ báo. Trong nửa tháng ấy phải giải bài đố đến. Quà hạn định thì B. B. không nhận nữa.

Oái hình này bên tả có 4 con số, bên hữu có 4 cái chữ.

Xin mời chư quý độc giả cái làm sao cho thành 4 miếng, hình thức in nhau, bằng nhau, mà trong mỗi miếng phải có 1 con số và 1 cái chữ.

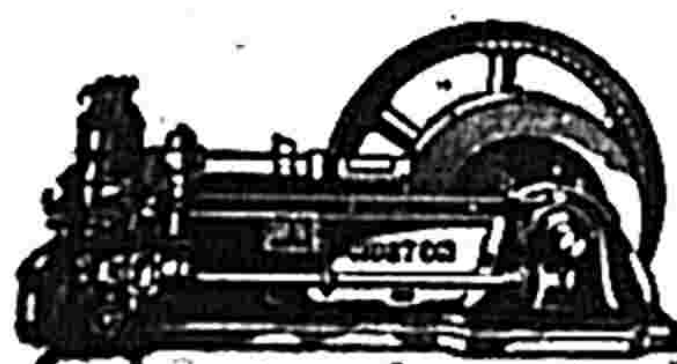
Quý vị giải bài đố đến, thì dù ngoài bao thư ba chữ: giải câu đố. Có người gửi bài giải đến, nhưng chưa đúng cách.

Phải lấy cái hình vuông trong báo mà cắt 4 miếng bằng nhau, hình thức in nhau, mà không chừa ra miếng giấy nào cả.

Tốt hơn là lấy cái hình trong báo Đ. N. N., mà cắt cho tròn tất cả cái vuông giấy ấy mới được, không dặng bỏ sót phần nào.

NGUYỄN-VĂN-CHÚC

38, Rue Amiral Courbet - SAIGON

Thiên nghệ vẽ máy xay lúa gạo, đã ráp hơn 40 cái nhà máy rồi đều đặn vào lòng quý khách.

Máy xay chạy bằng motor dầu Mazout hay là máy lúa chày trâu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chăng.

Ecole Nguyễn-văn-Mùn

10, Rue Martin des Feuillères en face de la gare de Dakao

Dạy học

1. Đánh máy viết (Dactylographie)
2. Làm sổ sách thương mại (comptabilité)

Học phí

Học viết bằng máy mỗi tháng... 8.000
Học làm sổ sách... 8.000
Học đủ ba tháng thì thiên nghệ.

Xin đến báo trường công là viết thư cho báo trường mà thương nghị.

Sự tình tốt của dầu nhớt hiệu M. C. C. đã được muốn ngàn người trong xứ công-nhận hơn 20 năm.

Đây là dầu nhớt thương-hang

hiệu **SHELL**

dùng RẤT TỐT, CÙNG BẰNG dầu vận hiệu **Shell** vậy:

Bán tại hàng C^o Franco-Asiatique de Pétroles Boulevard Norodom - Saigon

Diệp may có một

Kể từ ngày 20 Octobre 1928, tới ngày 15 Décembre 1928, tại hàng.

ĐỆT HÀNG LỰA

P. LÊ-PIAT-VINH

Quai de Belgique, Caudo - Téléphone N° 467 có bán những hàng, lụa, nhiều, đẹp, tại, hàng, và có, để, bán, 2.000, cây, lãn, đen.

Bán sứt giá, rẻ, nhiều, vì muốn bán tất động soạn dọn hàng lại cho rộng lớn, ngay, gọn.

Các thứ hàng đều chất, tốt, nhuộm không phai, nếu hàng xấu cũng phải màu thì ông Lê-piát-Vinh chịu bồi tiền mua lại y số.

Xin mời quý ông, quý bà đến, trước xem công nghệ của người Annam sáng tạo, sau mua hàng của người Annam bán giá rẻ.

Madame et M. CAO-SI-TÂN

Y-KHOA TÂN-SI (Đại-Học Y-Viện Paris)

TIẾP KHÁCH, XEM BỆNH

SAIGON. - 150, Rue Mac-Mahon, trước Dinh Toàn-quyền

CHOLON. - 53, Rue Lý-thành-Nguyên.

TÉLÉPHONE: 824

HIỆU Nguyễn-đức-Nhuân

SAIGON

Hiệu NGUYỄN-ĐỨC-NHUÂN, tôi mở mang thành lập đã 10 năm nay, hàng hóa gửi màu, ở Anh, ở Pháp, ở Mỹ, ở Ý, có lưu thông bán tại khắp cả Nam, Trung, Bắc, ba kỳ.

Cái phát đạt chóng mau thật là nhờ ở tâm lòng đồng bào yêu và tin Bôn-hiệu.

Đồng-bào quý-khách ai muốn mua thứ gì cũng có, ca-tơ, tơ, gấm, lụa, cẩm-nhung, vân vân..., đủ cả các thứ và các màu. Để tới bán phải giá.

Bôn-hiệu có làm Đại-lý thứ áo mưa hiệu THE DRAGON là hiệu của Anh-là tốt lắm và tốt hơn h^o.

Áo mưa hiệu THE DRAGON, đẹp bằng chỉ đi màu xanh, có lót, có Cointure, nút gài và trong. Về sự n^o-tất thì chúng tôi đã hết sức kỹ lưỡng đặt theo n^o-tất người Annam, mặt vỏ thì vừa, chứ không rộng thảnh-thảnh như áo mưa mua ngay bên Tây.

Gần mùa lạnh

Bôn-hiệu mới có đặt qua thứ n^o m^o, thiết tốt đẹp như nhung, một cái áo dài 3m30, giá 10 p. 50 cũng có nhiều hạn n^o tốt để may áo-phụ.

NGUYỄN-ĐỨC-NHUÂN

42, Rue Catinat, và Rue Vannier (chợ cũ) SAIGON

Xe CITROËN 6 máy

Được nhiều người yêu chuộng, nơi phòng đấu xe năm 1928 vì bởi ĐẸP TỐT mà GIÁ THẤP hơn các thứ hiệu xe khác.

Lối cũ tháng Octobre đây xe CITROËN 6 máy sẽ có gởi đến cho hàng

AUTO-HALL

ÉTABLISSEMENTS BAINIER D'INDOCHINE SAIGON - HANOI - PHNOM-PENH

Photo KHÁNH-KY

54, Boulevard Bonard

SAIGON

Chụp bóng và truyền môn rọi

hình lớn vừa tốt vừa khéo

mà lại rẻ

30x40 Màu đen tuyền... 5.50 cho tới... 8.50

— nâu —... 7.00 —... 9.50

50x60 Màu đen —... 9.00 —... 15.00

— nâu —... 12.00 —... 17.00

50x60 Hình vẽ bằng mực tàu... 30.00

Ái muốn làm màu thì thêm tiền tùy cỡ lớn nhỏ.

Trong hình muốn sửa đổi cách nào cũng được.

Quý khách muốn đóng cỡ nào thì xin gởi hình kiểu, gởi nhà giấy thép và khi làm rồi chúng tôi sẽ gởi cách lãn hóa giao ngân rất tiện lãn.

Bến Pháp qua

Lo Comptegne, vers le 9-11

Lo Duplex, vers le 9-11.

Lo Yalou, vers le 10-11.

Bến Tàu và Nhật qua

Lo Général Metzinger vers 10-11.

Ngôi Bắc về

L'Amboise, vers le 31-10.

Lo G. O. Morlin, vers le 7-11.

Lo Pythas, vers le 10-11.

Singapore qua

Lo G. G. Roume, le 1-11.

TÀU CHẠY

Qua Pháp

L'Amboise, vers le 3-11.

Lo Général Metzinger, vers le 13-11.

Lo Pythas, vers le 13-11.

Ra Bắc

Lo Claude Chappe, vers le 1-11.

Lo Cap Tourane, vers le 31-10.

Lo Duplex, vers le 14-11.

Qua Tàu và Nhật

L'André Lebon, le 3-11.

Lo Yalou, vers le 14-11.

Qua Singapore

Lo G. G. Roume, vers le 5-11.

Giá bạc

giá lũa và gạo

Ngày 31 Octobre 1928

GIÀ

Kho bạc nhà nước...	12.25
Banque de l'Indochine...	12.25
Banque de l'Indochine...	12.25
Société Financière Française et Coloniale...	12.25
Banque de Saigon...	12.00
Chartered Bank...	12.00
Hongkong et Shanghai Bank...	12.00

GIÀ LỪA

	60 kilos	100 kilos
Vinhlong	4.40	6.47
Quảng	4.35	6.84
Baixau	4.35	6.70
Baixau	4.35	6.84

GIÀ GẠO

	60 kilos	100 kilos
Gạo số 1 (hạt 55 %)	6.25	10.17
• 2 (hạt 40 %)	6.03	9.90
• 3 (hạt 35 %)	5.80	9.64

RÉ THIẾT RÉ ! RÉ THIẾT RÉ !

VALISES

Đủ kiểu — Bằng da

TRÚ BÁN TẠI HIỆU

Nguyễn-van-Trần

94-96, Bd Bonnard

SAIGON

TÉLÉPHONE: N° 178

Nghiên cứu các chánh đảng Nhứt-bôn

BÀI THỨ BẢY (Tiếp theo)

CHÍNH ĐẢNG VÔ SÂN

1. Đảng lao động nông dân cũ

Đó về việc tổ chức đảng mới, Đám-trung có làm một bài tuyên ngôn như vậy:

« 1. Chúng ta theo tinh thần nước nhà, muốn thực hiện giải phóng cho bọn vô-sân-giải-cấp và đường lối tổ, chánh trị và xã hội nữa.

2. Chúng ta dùng cái thủ đoạn chánh đảng, để cải cách những chi độ bất công bất chánh về sự phân phối đất ruộng.

3. Chúng ta cắt phá những bọn đại biểu lợi ích cho bọn đặc quyền giai cấp đã thành chánh đảng, cần cho nghị-hội sửa đổi đến chốn đến nơi.

Sau khi đảng lao động nông dân phân ly với các phái, đến ngày 1

tháng 12 năm ấy khai một kỳ đại hội, để phổ bố các sự kháng tranh trong đảng, mà trở vào đầu tranh chánh trị vậy.

Tháng 12 năm Chiêu-hòa thứ hai, lại mở kỳ đại hội thứ nhì, song đến tháng 4 năm nay, thì nghị hội bị giải tán đi.

Nhưng mà họ vẫn đấu tranh mạnh liệt, bình vực cho đảng cách mạng nước Tàu, và phần lớn việc xuất binh qua Tàu nữa.

Họ tổ chức một hội, gọi là « hội đồng minh không can thiệp với Tàu », vận động rất là bằng hái, tuy chưa có hiệu lực gì, song đối với cuộc cách mạng dân chúng nước Nhứt, đã có ảnh hưởng rất lớn lao vậy.

2. Đảng nông-dân Nhứt-bôn

Tháng 3 năm Đại-chánh thứ 15, đảng nông-dân Nhứt-bôn tổ chức một hội lớn, để bàn các phương châm thuộc về chánh-đảng. Đồng thời lại tổ chức một hội đồng minh nông-dân cả nước nữa.

Đến ngày 5 tháng 7, lại thoát ly đảng lao-động, lập riêng một đảng nông-dân, và ban bố một bài tuyên ngôn như sau:

- 1) Chấn hưng quốc hồn của nước nhà.
- 2) Sửa đổi chánh trị trong nghị hội.
- 3) Gây dựng sản nghiệp cho vùng vàng.
- 4) Mở mang văn hóa ở các nông thôn.

Song vì thế lực yếu hèn, chưa có

việc gì cho người ta tin tưởng được.

3. Đảng xã-hội dân chúng

Bấy giờ đảng lao-động nông-dân đã lần lần kết hiệp lại: Họ vận động số nhiều nông dân trong hội chấp hành ủy viên tổ chức một hội đại biểu.

Đến ngày 24 tháng 12, mở kỳ đại hội nghị thứ tư, yêu cầu cho các đoàn thể vô sản được vô đảng.

Nhưng bấy giờ hội tư-trí-dòng-minh và quan-nghiep lại nói rằng: « Vì hai cánh tả hữu dục xô sát cùng nhau; nên họ xin ra đảng. »

Gia dĩ các đại biểu đồng minh cũng nói rằng: « Các chánh đảng nông dân tổ chức ra, không có ý tư gì, nên họ xin ra đảng luôn. »

(còn nữa)

Sách hữu ích

Nên mua cuốn « Nhứt-Dạng Tả-Hàng » có đủ những náo thức các từ giấy như là: Bán, cầm, thả, tương-phân, chức-ngôn cho, lữ, từ hội Bôn-tộc, từ phá hương hóa, văn văn, đặt để phải cách lãn, có giải nghĩa luật lệ của người Bôn-Quốc; từ nào làm đủ phép, từ nào phải bị hủy.

Giá mỗi cuốn 1.500

Ái muốn mua viết thư cho M. Lê-văn-Giỏi, ở Saigon, 93 đường Pellerin.

NO' TINH CHƯA TRÀ!

(NGHIỆT-TÌNH TIÊU-THUYẾT)

Tác giả: NGUYỄN-THỊ-QUỐC-HOÀ

(Cổm trích sao nguyên bản)

(tiếp theo)

VII. — Gởi lời tâm sự, đính ước trăm-năm.

Ngày nay chỉ nghĩ lại mà buồn mình!

Từ một-ước kia ngày từ khi hai chúng tôi bắt đầu giao-thiếp đã kỷ niệm, mà từ khi kỷ-niệm cho đến lúc thực-hành thật là đã trải lắm cảnh đau-khổ; giọt lệ của thiếp tuông ra trong ngực năm trời thật là có công vậy.

Lòng của thiếp sao mà chứa nổi một sầu lớn lao đường đi kia.

Thơ của Trần tiên-sanh phúc đáp, lời lẽ rất tha-thiết, có câu rằng: « Tôi sẽ đi không đáp

riêng Đức thơ trước của nữ-sĩ là vì nghĩ rằng, hai chúng ta đã chung nhau một tâm-sự, cùng nhau một cảm-tình, thì trong sự giao-thiếp nên cần-thận là hơn!

Tôi đã lo sợ có ngày vương vấn tơ tình, mà ngày nay dường như tôi đã bị rối rắm trong cuộc yêu thương. Ôi! Tôi đã sợ yêu mà lại yếu, sợ lẽ quái kỳ thay!

Hôm nay mới biết đến câu này mà từ bao lâu đã mang một mối lòng hoằng-hoại rồi!

Tuy vậy, yếu là vì đồng tình-khí, đồng tư-tưởng, chờ ai đợi

không trông thấy nhau mà lại có cảm-tình! Tôi đã gọi nữ-sĩ là bạn tri-kỷ không quen biết, bây giờ tôi lại mong nữ-sĩ nhận tôi là người anh bạn xa-xôi. Hai chúng ta kết làm anh em như tình máu-mỡ, nửa như nghĩa bạn bè, có cả hai cái tình-thần ấy rồi sau mới hay cho cuộc ái-tình đời ta.

Lời thơ thuần một giọng như thơ, thật là đáng với tâm-tình thiếp, làm cho thiếp cảm-kích khôn cùng, vừa giương cờ, vừa lo sợ; mừng rỡ rằng ta đã có bạn lòng, mà là bạn tri-thức rộng-rãi, nhân cách hoàn toàn; lo sợ rằng cái lối yêu thương lạ lùng kia sẽ kết-quả đáng ngại lắm!

Thiếp đã trông đợi anh của tiên-sanh, còn hình dung thiếp thì tiên-sanh chưa từng biết. Tuy giao thiệp với nhau cốt ở tâm-tình, chứ không ở nhan-đức, mà người đời cũng ưng thấy mặt mày nhau, vì là có trông thấy mặt mày mới có thể dễ hiểu lòng

nhau hơn. Thiếp nghĩ thế bèn gởi tặng tiên-sanh một bức ảnh để là « tặng người anh tâm-huyết xa-xôi ». Tiên-sanh cũng tặng lại cho thiếp một bức ảnh nguyên hình mặc áo-phục, làm cho thiếp càng rõ định-nhân cách của ai hơn nữa. Ảnh này nghiêm-trang mà đa-đm, mặt đăm-đăm như nhìn ra ngoài muôn dặm xa xa...

Từ đó, khi thì chúng tôi nói chuyện sách vở, khi thì bàn chuyện hôn-nhơn, trải ý nhau thì lại, mà hợp ý nhau thì nhiều.

Giao-thiếp càng quen, yêu thương càng thiết, thiếp nghĩ biết về sau tốc phải giải-quyết thế nào cho khỏi sự đau lòng. Giữa lúc ngâm nghĩ ấy, thì lại nhận được thơ của tiên-sanh càng nói về vấn-đề đó và câu hỏi với thiếp....

Duyên gì mà lạ-kỳ thế kia! Không gặp nhau mà yêu nhau! Thiếp vừa mừng vừa lo, mình

thành thật thì mình biết mình; người ta yêu mình là yêu thế nào? Ngày nay yêu ai cũng vậy nói, ngày mai biết có yêu nhau vì tình hạnh không? Thiếp tỏ nỗi lòng ái-ngại, tiên-sanh vẫn một mực yêu cầu; sau cùng thiếp có ngờ lại rằng xa-xôi không mấy, tiên-sanh nên vào chơi ít lúc, đợi người ta không sự gì quan-hệ bằng sự hôn-nhơn, mà làm thế lại thành ra khinh-xuất chẳng! — Vô phần thiếp, trước sau thiếp vẫn một lòng. Tiên-sanh cũng cho là phải. Song vì đầu run-rất, chàng, tôi lại phải giao-lời ước hẹn cùng nhau!

Dương, lúc ấy, ở gia-đình thiếp lại xảy ra một việc lạ lùng, làm cho thiếp không thể không vội-vàng nhận lời cầu-hôn, cũng với tiên-sanh hẹn non thỉ biển dằng. Thiếp nói với vàng không phải là đã hối hận đầu. Sự đời biết sao mà vội vàng hay là hối hận! Sự tình duyên lạ lùng thế chẳng phải là vì sự tiền-khiên hay sao? Nhưng

thiếp muốn cho tiên-sanh về sau khỏi tiếc rằng: ngày trước mình đã thào-thù quá nên ngày nay phải thất vọng. Thiếp đã nghĩ kỹ lắm rồi. — Thiếp yêu là vì tình tình giống, tư-tưởng hợp tri-thức rộng rãi hơn thiếp để thiếp học hỏi, bấy nhiêu sự đó cứ để kỷ câu văn là hiểu động chốc chốc, phương chỉ tiên-sanh đã đóng một vai trọng yếu trong xã-hội thì quốc-dân bình phẩm, dư-luận khen chê mình nghe đã tỏ rồi. Lời dặn tiên-sanh nên cần-thận chỉ là vì tiên-sanh mà thôi.

(Còn nữa)

BECE SPORT

CHỦA CỦA CÁC HIỆU XE ĐUA

chế riêng cho người Annam dùng

chủ nhơn: B. CANCELLIERI

Grữ bản tại: 37 Đường Bảy Ban

Rue de 7 Congrégation

CHOLON

ĐỜI CHỜ RỒI

Tiệm bán Hột xoàn FRANCOIS-SU' đã dọn lại số 68 góc đường Bd. Bonnard và Filip-pini gần chợ mới Saigon, nơi nhà thương thi ngõ xéo qua, gần nhà ngà Nguyễn-phong-Cảnh (chỗ căn nhà của Đô-văn-Mười bán hàng lúc trước).

Sàng điệp khai trương M. FRANCOIS-SU' hạ giá hột xoàn rất rẻ nội trong 2 tháng.

THỜI SỰ

SAIGON

Rút ro bỏ mạng

Bữa đêm 19 tháng 10 tây, vào khoảng 7 giờ rưỡi, tên Nguyễn-văn-Cầu, 17 tuổi, mới học nghề làm đèn khí, đang làm công việc ở số nhà 29 đường Et-ban (Espagne), té xuống đất bỏ mạng chết.

Có một mô đường tra vấn cho rõ tại sao mà té.

Người bệnh giữa đường

Nguyễn-văn-Đệ, 49 tuổi, làm nghề kéo xe, bị bệnh nặng, không có nhà cửa, vợ con, cha mẹ chỉ cả, nằm ngoài lề đường; lính chở về nhà thương dưỡng bệnh.

Ghe chìm

Bữa ba mươi tây, hồi 5 giờ chiều tàu An-rê Lê-bông (André Lebon) vô bến Saigon, đụng ghe chạt chìm.

THUDAUMOT

Đánh người cướp của

Chủ khách bán thuốc gạo, tên là Tăng Kiêng, đi lên Thủ-đầu-một mà bán thuốc. Chủ ta đi ngoài đường rao thuốc, có ba người Annam đường kia đi lại, thành tình nhẩy tới kù giết gỏi thuốc, kù thì lực lượng lấy hết 40 đồng bạc. Tên khách là tăng, nhưng ba đứa còn đó đã lủi thoát.

SOCTRANG

Người tham gian

Tên khách trú Lưu Như diên chủ ở Soctrang, có vào đơn kiện tên Võ-văn-Lợi 45 tuổi, có lãnh trước 100 đồng bạc lương rồi trốn đi mất. Lính kín bắt được, giải qua Biện-ly.

CHOLON

Kép hát bị trục xuất

Hôm trước tại rạp hát Trung-Son (tên hiệu ông Tôn-dật-Tiến) có bạn hát khách trú, diễn tuồng « Nhiệt huyết son hà » nhắc chuyện binh Cách-Mạng và binh Nhứt-Bôn xung đột nhau ở Tô-nam.

Tên khách trú Ngô-bửu-Son đóng vai một người tù bị quân Nhứt-Bôn hành binh rất tàn nhẫn, xéo ta, lột mồi.

Ngô-bửu-Son than thở nhiều câu cảm động lòng khán-giả, cho đến đôi co nhiều người khách trú huyết khí nổi lên, chỉ vẽ hướng Nhứt-Bôn mà mắng.

Sáng ngày mai, chánh-phủ Nam-kỳ ra lệnh trục xuất tên kép Ngô-bửu-Son về Tàu.

Chúng tôi lấy làm lạ lùng quá. Vì có gì mà trục xuất kép Sơn?

Xin chánh-phủ cho chúng tôi biết.

Văn Uyên

CẢM SỰ NƯỚC NHÀ

Trải xem lịch-sử nước nhà, khi buồn khi giận, khi hòa khi vui. Có khi cay đắng ngậm ngùi, có khi lo lắng bối rối lá gan. Có khi đau đớn bồn chồn, có khi vui vẻ muôn vàn ai hay! Có khi như tỉnh như ngây. Có khi khêu khích cười say sự đời. « Tiên Rồng » tiếng cũng êm tai, Non sông rực rỡ, giống nòi thông minh.

Ba kỳ một giải đất linh, là trời sản đức tinh anh thánh hiền. Bề dày hay đời thêm phiên, Những đấng trông thấy sao yên được lòng?

Kể từ Hồng-Lạc xưng hùng, Nước-non đã sẵn một vùng dài-lâu. Bình thành mấy độ cơ cầu, Nữ-anh-hùng thấy bắt đầu Nhị-Trung.

Thoa quần lại có Triệu-nương, Mây rầu Lữ-Lai; cột rường Đạc-Vương...

Muôn thu để lại mảnh gương, Rạng ngời sông núi, sáng đường (trắng sao).

Sao đời vật đổi mà đau! Hưng vong nghĩ lại biết bao chuỗi (sầu).

Máy khi nội thuộc về Tàu, Thập xương cấn rút làm (đau).

Tham tàn nặng túi cường-lân, Dạy dân có một, hại dân thì mười. Anh-hùng tố độ mấy mươi? Thẹn mình đại-mã, kém người yém-khăn.

Trong khi muôn họ lăm than, Cửu dân thủy hỏa hai năng họ (Trung).

Trên vì nước, dưới vì chồng, Lành-Nam-bền, vững non-sống những (ngờ).

Máy trời thay đổi cuộc cờ, Mờ ra buộc lại bao giờ mới thôi. Đinh, Lê, Trần, Lý, mấy đời, Dựng cờ độc-lập, khen tài Việt-Nam.

Tướng là hồng nhan kết đàn, Xa bay ngàn dặm, rõ-ràng muôn năm. Hay đầu lòng dạ quá tham, Cửa chung sao lại đem làm cửa (riêng)?

Da Rồng nấu lại thịt Tiên! Có trai dành xé sao yên được mà! Rắn đầu lại cắn gà nhà!

« Tật-bội » ai ngờ hóa ra « tội-bội »! Công trình kẻ biết mấy mươi, Vì ai tham lẫn cho người đồ-dang!

Đầu lòng mấy cuộc tang thương! Xanh kia sao nở hẹp đường « hiểu-sinh »?

Nên hư vẫn tại ở mình, Thời thời đẹp nội bất bình là xong. Dận-dò ta phải gắng công. VÔ-HÀ.

Bành-Công Ân

HỒI THƯ SÁU

Tới công-đường, Thắt Hết xin tới em Sang Hạ-diêm, Bành-Công gặp kỷ ân

(tiếp theo)

« Va không phải ở đây, muốn gặp em thì phải tới nhậm ngày nhậm chạ kia, chớ này nhậm ngày mồng 3, mồng 5 rồi mồng 9.

Bành-Công nghe nói ngậm ngùi: « Nếu vậy thì ta đi lần này với lịch quả, thôi, ta phải về mà lo vụ ăn-mạng cho xong đã, rồi sau sẽ trở lại đây một lần nữa

càng không muộn gì. »

Bành-Công bèn trở tiền nước, dâng dậy ra về. Tới nhà đã dỡ-đến. Bành-Công vào thờ-phụng kêu Bành-Hung hỏi: « Hồi ta đi ra tới giờ, ở nhà có chuyện gì lạ không? »

Bành-Hung đáp: « Đám có hai ba vụ, trong đó có một vụ ăn-mạng tại Hạ-diêm, chánh-phạm

là Tào Nhị đã bị Bảo-giáp Đô-Lương giết đến nhà rồi. »

Bành-Công nghe qua đã biết là vụ mình gặp ở gác dằng, bèn hỏi đem trả giải khất, rồi truyền nói đến tên, và đem Tào-Nhị ra tra hỏi.

Tào Nhị bước vào quì dưới án, Bành-Công nhận ra là người hành-khách lúc ban mai mình gặp, bèn hỏi: « Mi là Tào-Nhị phải không? »

Tào-Nhị đáp: « Bẩm phủ, tôi là Tào-Nhị. »

« Vì có gì, mi đánh người ta thác? Người đánh ấy là ai, mi khà khại lại cho rõ đầu đuôi? »

Tào-Nhị bèn khai thật hết chuyện đã xảy ra sớm mai. Xong rồi Bành-Công truyền giam lại,

kể coi xét qua mấy vụ khác. Công việc đầu đây xong xuôi rồi mới bắt đầu.

HỒI THƯ BẢY

Xử đại-trưng, Bảo-Anh tổ chơn-tinh

Sắp diệp-kê, Từ-Khuê đến tới ác Quà ngày sau, Bành-Công nghĩ đến đi với một người thơ-biện và tên nhà-dịch đồng dân Tào-Nhị đến Hạ-diêm. Khi tới chỗ xảy ra vụ ăn-mạng thì đã có bọn chức-việc địa-phương nghinh tiếp.

Bành-Công, bước xuống kiệu, thấy chỗ để cái ghế-thị có che một cái chõ, có dọn một cái bàn ăn và văn-phòng từ lầu sống sang.

Bành-Công an vị rồi bèn khiến viên thơ-biện và tên nhà-dịch lại khấn từ-thí. Hai người khấn

xong bầm rằng: « Người này bị đâm bốn mươi mấy vết, có bảy vết sâu lắm. Bành-Công nghe nói lấy làm ngạc-nhiên nghĩ rằng: »

Nhị lại gần từ-thí mà xem và nói: « Mi đâm người ta bốn mươi mấy vết mà sao mi khai rằng từ tay đánh có một thôi, về lý quả? »

Tào Nhị đáp: « Oan tôi lắm lão-gia ôi! Thật rõ ràng tôi đánh có một thôi,

chờ còn nói đâm bốn mươi mấy vết thật là oan cho tôi lắm, xin lão-gia xét lại! »

« Thì rõ ràng từ-thí còn đó, mi chớ cãi đường nào, ta hà nói oan cho mi sao? »

Bành-Công tuy nói vậy chờ lòng rất nghĩ ngợi, bèn dẫn Tào-Nhị lại gần từ-thí mà xem và nói: »

« Đò, vậy chớ không phải thấy người đã cho mi mượn lửa ư? Bành-Công cho hiển-nhiên mà mi còn kêu oan làm sao? »

HÔNG-KIỆU.

(còn nữa)

